

РЕШЕНИЕ

КАРАР

16.01.2023 ел

№72

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
Турай авыл жирлегендә
муниципаль хезмәт турында
нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 03 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексы, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «Турай авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген уставы нигезендә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Турай авыл жирлеген Советы КАРАР КЫЛДЫ:

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Турай авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. "Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Турай авылы жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәне раслау хакында" Турай авыл жирлеген Советының 2019 елның 22 апрелендәге 113 номерлы, 2020 елның 11 сентябрендәге 130 номерлы һәм 2021 елның 29 сентябрендәге 34 номерлы, 2021 елның 29 сентябрендәге 41 номерлы карарларын үз көчен югалткан дип санарга.

3. Әлеген карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга <http://pravo.tatarstan.ru/> һәм Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында www.mendelevsk.tatar.ru "Турай авыл жирлеген" бүлегендә урнаштырырга.

4. Әлеген карарның үтәлешен тикшереп торуну социаль-мәдәни мәсьәләләр һәм депутат этикасы буенча даими комитеткә йөкләргә.

Менделеевск муниципаль районы
Турай авыл жирлеген
Советы рәисен
вазифаларын башкаручы

Г.Б.Яхина

Менделеевск муниципаль районы
Турай авыл җирлеге Советының

2023 елның 16 гыйнвардагы
72 номерлы карарына кушымта

**Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы
Турай авыл җирлеге берәмлегендә муниципаль хезмәт турында
нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Муниципаль хезмәт

1. Муниципаль хезмәт - хезмәт шартнамәсе (контракты) тәзү юлы белән биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданның һөнәри эшчәнлегә.

2. Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы булып муниципаль берәмлек була, аның исемнән яллаучының вәкаләтләрән яллаучы вәкиле (эш бирүче) башкара.

3. Менделеевск муниципаль районындагы яллаучының вәкиле - район башлыгы, җирле үзидарәнең башка органы җитәкчесе яисә яллаучы вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат булырга мөмкин.

1.2. Муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләре

1. Муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләрен Россия Федерациясе Конституциясе, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасының башка федераль законнары һәм законнары, муниципаль берәмлекләр уставлары, гражданның җыеннарында кабул ителгән карарлар һәм башка муниципаль хокукый актлар тәшкил итә.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт законнарының муниципаль хезмәт турындагы законнарда каралган үзенчәлекләр белән эшләве кагыла.

1.3. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

Муниципаль хезмәтнең төп принциплары түбәндәгеләр:

1) кеше һәм гражданның хокукларының һәм ирекләренең өстенлегә;

2) Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданның муниципаль хезмәткә тигез керүе һәм аны җенесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, иҗтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга тигез булуы;

3) муниципаль хезмәткәрләренең һөнәри осталыгы һәм компетентлыгы; 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылыгы;

- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалану мөмкинлеге;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданныр белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт узганда тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий һәм социаль якланганлыгы;
- 9) үз вазыйфаи бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылыгы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш булуы.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары - жирле үзидарә органындагы вазыйфа, алар Менделеевск муниципаль районы Уставы нигезендә төзелә, жирле үзидарә органы вәкаләтләрнең үтәлешен тәэмин итү буенча вазыйфаларны яисә муниципаль вазыйфаны биләүче затны билгеләнгән тәртиптә башкаралар.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

3. Жирле үзидарә органының штат расписаниесен төзегәндә һәм раслаганда, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

2.2. Муниципаль хезмәт Вазыйфаларын классификацияләү

1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2. Квалификация таләпләрен исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт гражданны хезмәте вазыйфаларының нисбәте Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.3. Муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

1. һөнәри белем дәрәжәсенә карата квалификация таләпләре: вазыйфаларның югары, төп һәм әйдәүче төркемнәре өчен югары белем булу; югары белем яисә урта һөнәри белем булу - вазыйфаларның өлкән һәм кече төркемнәре өчен;

2. Муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча - кимендә ике ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә биш ел эш стажы;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары буенча - кимендә бер ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә ике ел эш стажы;

муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары буенча - кимендә бер ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә ике ел эш стажы.

3. һөнәри белемнәргә квалификация таләпләре:

белергә тиеш:

- Россия Федерациясе Конституциясен, Татарстан Республикасы Конституциясен;

- Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәте өлкәсендәге законнар;

- федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары үз вазыйфаи бурычларына карата;

- Россия Федерациясе Президенты указлары һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, Татарстан Республикасы Президенты указлары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары, башка норматив хокукый актлар үз вазыйфаи бурычларына карата;

- муниципаль хезмәт нигезләре, хезмәтне оештыру, контрактлар төзү, муниципаль идарә өлкәсендә илебез һәм чит ил тәҗрибәсе;

- массакуләм мәгълүмат чаралары белән эшләү рәвешләре һәм ысуллары, эшлекле этикет кагыйдәләре, Менделеевск муниципаль районы муниципаль хезмәткәрләренең Этика һәм хезмәт тәртибе кодексы;

- хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибе;

- мәгълүмат-коммуникация технологияләре өлкәсендә хокукый аспектлар;

- мәгълүмати-коммуникация технологияләре өлкәсендә дөүлэт сәясәтенең программа документлары һәм өстенлекләре;

- мәгълүмат-коммуникация технологияләрен куллану юлы белән халыкка һәм оешмаларга муниципаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсендәге хокукый аспектлар;

- аппарат һәм программа белән тәэмин итү;

- ведомствоара документлар әйләнеше мөмкинлекләрен файдалануны да кертәп, дөүлэт һәм муниципаль органнарда заманча мәгълүмат-коммуникатив технологияләр куллану мөмкинлекләре һәм үзенчәлекләре;

- мәгълүмати иминлекне тәэмин итү өлкәсендә гомуми мәсьәләләр.

4.Профессиональ күнекмәләргә квалификация таләпләре:

булырга тиеш:

- лидерлык сыйфатлары һәм идарә итү күнекмәләренең югары дәрәжәсе;

- буйсынганнарны коммуникацияләренең, шәхесара мөнәсәбәтләренең һәм мотивацияләүнең алга киткән күнекмәләре, буйсынучыларның вәкаләтләрен тапшыра белү;

- эшлекле хат күнекмәләре, муниципаль районның норматив хокукый актлары проектларын эшләү тәҗрибәсе, үз вазыйфаи бурычларын, хокукларын һәм җаваплылыгын үтәүгә карата эшне оештыру планнарын төзү, кул астындагыларның эшчәнлеген нәтижәле оештыра һәм координацияли белү;

- команданы төзи белү һәм коллективта үзара нәтижәле мөнәсәбәтләр (психологик климат), кул астындагылар алдына бурычлар куя белү;

- статистика һәм хисап күрсәткечләре белән аналитик эш, конкрет гамәлләр планнарын фаразлау һәм эшләү күнекмәләре, карарларны оператив кабул итү һәм гамәлгә ашыру, яңа ситуациягә җайлашу һәм килеп туган проблемаларны хәл итүгә яңа алымнар куллану;

- үз һөнәри эшчәнлегенә нәтижәләре өчен җаваплылык хисе;

- муниципаль органнарда заманча мәгълүмат-коммуникация технологияләрен куллану мөмкинлекләрен һәм үзенчәлекләрен исәпкә алып, төркем эшчәнлегенә стратегик планлаштыру һәм идарә итү күнекмәләре;

күнекмәләргә ия булу:

- компьютерның периферия җайланмалары белән эшләү;

- мәгълүмат-коммуникация челтәрләре, шул исәптән Интернет челтәре белән эшләү;

- операция системаларында эшләү;

- электрон почта белән идарә итү;

- текст редакторында эшләү;

- электрон таблицалар белән эшләү;

- мәгълүматлар базасы белән эшләү.

2.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиннары

1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри әзерлек дәрәжәсенә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2. Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәге класслы чиннар бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы хакыйкый муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең баш вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын югарыда күрсәтелгән төркемнәргә кертү Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.5. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә, биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә, узган класслы чинда билгеләнгән дәвамлылыкны исәпкә алып, эзлекле рәвештә бирелә.

2. Класс чины беренче яисә чираттагы булырга мөмкин.

3. Билгеле бер төркем муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнә торган муниципаль хезмәткәрләргә 3 класслы класслы чин бирелә.

4. Федераль дәүләт граждан хезмәте класслы чины, дипломатик рангы, хәрби яисә махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенә башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды булган граждан муниципаль хезмәткә кәргәндә, беренче класслы чин аңа муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә биләгән вазыйфасы нигезендә бирелә.

5. Әлеге статьяның 4 өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында муниципаль хезмәтнең квалификация разрядлары һәм класслы чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының нисбәте, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының һәм федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, Россия Федерациясенә башка субъекты дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, дипломатик рангларның, хәрби һәм махсус исемнәрнең нисбәте кулланыла.

6. Өгәр әлеге статьяның 5 өлешендә каралган вазыйфалар, класслы чиннар һәм квалификация разрядлары нисбәтен исәпкә алып, муниципаль хезмәтнең әлеге статьяның 4 өлеше нигезендә бирелә торган класслы чины муниципаль хезмәтнең федераль дәүләт граждан хезмәте, дипломатия рангы, хәрби яисә махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенә башка субъектының класслы чыбы, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды буенча класслы чыбы муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт граждан хезмәте, дипломатик

ранг, яисә махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждән хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, әмма муниципаль хезмәт күрсәтү төркеменең 1 нче сыйныф бүлмәсе чикләрендә ул биләгән муниципаль хезмәт урыныннан югары түгел.

7. Муниципаль хезмәткәргә киләсе чираттагы сыйныф чинында бирелгән очракта федераль дәүләт граждән хезмәтенең тиешле класслы чинында, дипломатик рангта, хәрби яисә махсус званиедә, Татарстан Республикасы дәүләт граждән хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чинында, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылығы исәпкә алына.

8. Беренче класслы чин муниципаль хезмәткәргә сынау уңышлы тәмамланганнан соң, ә сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң өч айдан да иртәрәк булмаган вакытта бирелә.

9. 2 һәм 3 класслы муниципаль хезмәт секретареның һәм референтының класслы чиннарында булуның минималь сроклары бер елны, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класслы муниципаль киңәшче - ике елны, чынлыкта муниципаль киңәшче 2 һәм 3 сыйныфларда - бер елны тәшкил итә. 1 класслы секретарь, референт, муниципаль хезмәт киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм чын муниципаль киңәшче класслы класслы класслы класслы чиннарда булу сроклары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннарда арттыру аларны тиешле төркем муниципаль хезмәтенең югарырак вазыйфаларына күчәргәндә генә мөмкин.

10. Хәрби сыйныф чинында булу срогы аны биргән көннән исәпләнә.

11. Класс чинын бирү көне дип класс чинын бирү турында карар кабул итү көне санала. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча сыйныф чины бирелгән очракта, квалификацияле имтихан бирү көне муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын бирү көне санала.

12. Муниципаль хезмәткәрләргә үз хезмәт бурычларын тиешенчә үтәгәндә һәм муниципаль хезмәткәргә бирелгән класслы чин белән тигез яисә югарырак чинда каралган муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән очракта муниципаль хезмәткәргә чираттагы класслы класслы чин бирелә.

13. Чираттагы класс чины дисциплинар түләтүләр булган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук хезмәт тикшерүе уздырыла яисә жинаять эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

14. Муниципаль хезмәттә махсус аерымлыктар өчен бүлөкләү чарасы буларак муниципаль хезмәткәргә класслы чин түбәндөгеләр бирелергә мөмкин:

1) тиешле класслы чинда муниципаль хезмәт узу өчен әлеге статьяның 9 өлешендә билгеләнгән срок тәмамланганчыга кадәр, әмма моңа кадәр алты айдан да иртәрәк булмаган вакытта, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеменә туры килә торган чираттагы класслы чиннан югары булмаган вакытта;

2) биләгән вазыйфасы карый торган муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә класслы чиннар эзлеклелеген үтәмичә генә бер баскычка югарырак, - 1 класслы - 3 класслы класслы класслы класслы класслы чины булган муниципаль хезмәткәргә, әмма әлеге статьяның 9 өлешендә билгеләнгән срок үткәннән соң 3 класслы тиешле чинда муниципаль хезмәт узу өчен.

15. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элеккегә төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең югарырак вазыйфасына билгеләгәндә, аңа, әлеге статьяның 9 өлешендә билгеләнгән элекке класслы чинда булу срогы тәмамланган булса, чираттагы класслы чин бирелергә мөмкин.

16. Муниципаль хезмәт Вазыйфаларының югарырак төркеменә караган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куелганда, элек биләгән хезмәткәргә күрсәтелгән хезмәткәргә әлеге Кодексның 9 статьясы нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеме өчен беренче булып торучы класслы чин бирелә, әгәр бу класслы чин муниципаль хезмәткәре булган класслы чиннан югарырак булса.

Күрсәтелгән очракта сыйныф чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы сыйныф чинында булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

17. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә караган муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, квалификация имтиханы нәтижәләре буенча класслы чиннар бирелә. Квалификацион имтихан дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

18. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар муниципаль берәмлек уставы яисә башка муниципаль хокукый акт белән шуңа вәкаләтле жирле үзидарәнең органы һәм (яисә) вазыйфаи заты тарафыннан муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча бирелә.

19. Муниципаль хезмәткәргә класс чинын бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлегенә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

20. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турындагы карар, әлеге статьяның 13 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

1) квалификация имтиханын уздырган көннән;

2) барлык кирәкле документлар белән сыйныф чинын жирле үзидарәнең органына яисә вазыйфаи затына бирү турында тапшырылган көннән башлап - квалификация имтиханыннан башка класс чины бирелгәндә.

21. Муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат ителгәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класслы чин сакланып кала. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин чираттагы класслы чин билгеләнгән тәртиптә бирелгәнче саклана.

22. Класс чинын муниципаль хезмәткәргә бирү турындагы белешмәләр муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә һәм хезмәт кенәгәсенә кертелә.

23. Хәрби класслы чин муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыккач) азат ителгәндә, шулай ук муниципаль хезмәткә яңадан кергәндә муниципаль хезмәткәрләргә сакланып кала.

24. Муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына муниципаль хезмәткәр билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелүгә кадәр сакланып кала.

25. Бирелгән класслы чинны бетерү суд карары буенча федераль законнар нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин

3. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле

3.1. Муниципаль хезмәткәр

1. Муниципаль хезмәткәр федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә башкаручы граждан, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата хезмәт вазыйфасын башкарган граждан була.

2. Жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник яктан тәэмин итү вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкармыйлар һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

3.2. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә хокуклы:

1) аның муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфаи бурычларын үтәүнең сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча алга китү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәэмин итү;

3) хезмәт хакы һәм хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт) нигезендә башка түләүләр;

4) эш (хезмәт) вақытының нормаль дәвамлылығын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэмин итә торган ял;

5) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүматны һәм материалларны билгеләнгән тәртиптә алу, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертүгә;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашу;

7) муниципаль хокукый акт нигезендә жирле бюджет акчалары исәбеннән өстәмә һөнәри белем алу;

8) үзенә шәхси мәгълүматларын яклау;

9) үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлекләре турында чакыртып алулар һәм аларны шәхси эшенә керткәнче башка документлар белән танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә беркетеп кую;

10) берләшмәсе, һөнәри берлекләр төзү хокукын да керттеп, үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, аларның бозуларына карата судка шикаять белдерүне керттеп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча район Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән гайре, яллаучы вәкиленә (эш бирүче) алдан язма рәвештә башка түләүле эшне башкарырга хокуклы, әгәр дә бу мәнфәгатьләр конфликтына китермәсә һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда башкасы каралмаса.

3.3. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, Менделеевск муниципаль районы Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны башкарырга;

3) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә расага, милләтенә, теленә, дингә һәм башка хәлләргә карамастан, кешенең һәм гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, Районның сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе, вазыйфаи инструкция кагыйдәләрен, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә башкару өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калу;

6) дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләрене, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган белешмәләрене, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагыла торган белешмәләрене фаш итмәскә;

7) дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны башкару өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) үз гаиләсенәң үзе һәм әгъзалары турында Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләрене билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

9) яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) Россия Федерациясе гражданныгы туктату турында йә чит ил гражданныгы (подданствосын) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданын язма рәвештә хәбәр итәргә, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы, муниципаль хезмәткәргә шул хакта билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданныгы йә чит ил гражданныгы (подданствосы) туктатылган көннән алып биш эш көннән дә соңга калмыйча, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы;

10) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән чикләүләрене үтәргә, йөкләмәләрене үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтна китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында үзенәң турыдан-туры башлыгына язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә.

12) чит дәүләт гражданныгы (подданствосын) алу турында йә чит дәүләт территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә башка документ алу турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленә (эш бирүчегә) язма рәвештә хәбәр итәргә, муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма чит ил гражданныгы (подданствосы) алынган көннән алып биш эш көннән дә соңга калмыйча йә гражданның чит ил территориясендә яшәргә рөхсәт кәгазе яисә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алган көннән дә соңга калмыйча.

2. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенәң федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең хокуксызлыгы нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчесе язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Муниципаль хезмәткәрнең хокуксыз йөкләмәсен үтәгән һәм әлеге йөкләмәне биргән очракта, житәкче законнар нигезендә жаваплы була.

3.4. Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр

1. Гражданны муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр түбәндәге очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кергән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кергән суд карары буенча юкка чыгаручы жәзага хөкем итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр гражданны дәгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр

биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйлә булса;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга һәм медицина оешмасының бәяләмәсе белән расланган авыру булу. Диспансерлаштыру узуга тәртибе, мондый авырулар исемлегә һәм медицина оешмасын тәзү рәвешә Россия Федерациясә Хөкүмәтә тарафыннан вәкаләтләр бирелгән башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль берәмлек башлыгы белән якын туганлык яисә үзлекләр (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр, ата-аналар, ир белән хатынның балалары) муниципаль берәмлек башлыгы белән (муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә әлегә вазыйфаи затка контроль булу белән бәйлә булса яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү аларның берсенәң турыдан-туры буйсынучанлыгы яисә контрольгә белән бәйлә булса, ул жирле администрацияне житәкли;

6) чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы Россия Федерациясә гражданлыгын яисә чит ил гражданлыгын (подданствосын) туктату;

7) чит ил гражданлыгы (подданствосы) яисә, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) әлегә Федераль закон, 2008 елның 25 декабрәдәгә «Коррупциягә каршы көрәш турында» 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән каралган белешмәләргә тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

10) әлегә Федераль законның 15_1 статьясында каралган белешмәләргә тапшырмау;

11) аны чакырылыш буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шул законлы нигезләргә ия булмыйча (контракт буенча хәрби хезмәт узган гражданның гайре) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаят бирү өчен Россия Федерациясә субъектының тиешле комиссиясенә билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчәндә, ә күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясә субъектының тиешле чакырылыш комиссиясә карары күрсәтелгән бәяләмә буенча судка шикаят белдерелгән булса, - суд карары законлы көчәңә кергән көннән алып 10 ел эчәндә гражданның күрсәтелгән бәяләмә буенча гражданның Россия Федерациясә субъектының тиешле комиссиясә карарына шикаят бирелмәгән булса;

12) аларга чит ил агенты статусы алу.

2. Граждан контракт буенча Районның башкарма комитеты житәкчесә вазыйфасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр якын туганлыгы яисә үзлекләргә булган очракта Районның башкарма комитеты житәкчесә вазыйфасын биләп тора алмый (ата-анасы, ире, балалары, балалары, абыйлары, сеңелләргә, апалары, сеңелләргә, ата-аналары, балаларының балалары) муниципаль берәмлек башлыгы белән.

3. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшә - 65 яшькә житкәннән соң муниципаль хезмәткә алына алмый.

3.5 статья. Муниципаль хезмәт белән бәйлә тыюлар

1. Муниципаль хезмәт узуга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын түбәндәгә очрактарда биләргә:

а) Россия Федерациясә дәүләт вазыйфасына йә Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасына сайлау яисә билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәтә вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында;

г) шәхсән яисә ышанычлы затлар аша эшкуарлык эшчәнлеге белән шөгыльләнәргә;

2) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәге очраклардан тыш:

- сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

- коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтләренең съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашу, яллаучы вәкиленең Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә алынган рәхсәте белән;

- Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советында, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтү;

- муниципаль берәмлек муниципаль берәмлекне гамәлгә куючы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешма идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исемнән гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә түләүсез нигездә тапшыру;

- федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) жирле үзидарә органында, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән йә федераль законнарда башкасы каралмаган булса, турыдан-туры аңа буйсынган яисә контрольдә булган муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә өченче зат эшләре буенча вәкил булырга;

4) вазыйфаи урыны белән бәйлә яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затлардан бүләкләүләр (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәтләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләү). Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә тапшырыла, моңа Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән очраклар керми. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яисә башка рәсми чарага бәйлә рәвештә алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, моңа жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә

органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән килешүләр буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга керми;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларынан, башка муниципаль мөлкәттән файдалану;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда конфиденциаль характердагы мәгълүматларга карата федераль законнар нигезендә кертелгән белешмәләрне яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган хезмәт мәгълүматын фаш итәргә яисә кулланырга;

8) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазыйфаи бурычларына кермәсә, гавами әйтелмәләрне, фикерләренә һәм бәяләүне, шул исәптән массакуләм мәгълүмат чараларында, жибәергә;

9) муниципаль берәмлек башлыгының язмага рөхсәтеннән башка, күрсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек керсә, чит дәүләтләрнең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнең, башка ижтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алып бару өчен вазыйфаи нигезләмәнең өстенлекләреннән файдалану;

11) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәленнән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мөнәсәбәт белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзидарәнең ветераннар һәм башка органнарынан тыш) төзәргә яисә күрсәтелгән структураларны төзәргә ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен жайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаса, Россия Федерациясе территориясендә эш итүче коммерцияле булмаган хөкүмәткә карамаган чит ил оешмаларының һәм аларның структур бүлекчәләренең идарә органнары, попечительләр һәм күзәтүчеләр советлары, бүтән органнары составына керү;

15) яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм граждандлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән финанслана торган түләүле эшчәнлек язма рөхсәтеннән башка шөгыльләнәргә.

2. Районның контракт буенча башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, укытучылар, фәнни һәм башка ижат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә хокуклы түгел. Бу очракта, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, укыту эшчәнлегенә, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек чит дәүләт, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм граждандлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финанслана алмый; Контракт буенча Районның башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, чит ил коммерциягә карамаган хөкүмәт оешмаларының башка органнары һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуксыз.

3. Муниципаль хезмэттән эштән чыгарылганнан соң граждан, вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган конфиденциаль характердагы белешмәләрне яисә хезмэт мәгълүматын оешма яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә фаш итәргә яисә кулланырга хокуклы түгел.

4. Муниципаль хезмэт вазыйфасын Россия Федерациясә норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүче граждан муниципаль хезмэттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында хезмэт шартнамәсә шартларында федераль законнарда каралган очрактарда гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш биләргә һәм (яисә) әлегә оешма белән идарә итүнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай (хезмэт) бурычларына кергән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмэт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясә норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка әлегә оешмада гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш башкарырга хокуклы түгел.

5. Граждан муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфаларына билгеләнеп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан муниципаль берәмлек вәкилләкә органы рәисе, рәис урынбасары һәм контроль-хисап органы аудиторы (якин туганлыгы яисә үзлекләре (ата-аналары, ирләре, балалары, абыйлары, сеңелләре, апалары, сеңелләре, ата-аналары, балалары) рәисе, муниципаль берәмлек башлыгы, жирле администрация башлыгы, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре белән муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләнә алмый.

3.6. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтын жиңеләйтү

1. Әлегә нигезләмә максатлары өчен "Коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрәдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән "мәнфәгатьләр конфликтын" төшенчәсә кулланыла.

2. Әлегә нигезләмә максатлары өчен "Коррупциягә каршы көрәш турында" 2008 елның 25 декабрәдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән "шәхси кызыксыну" төшенчәсә кулланыла.

3. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу мәнфәгатьләр конфликтын ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай яисә хезмэт урынын үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә вазыйфай (хезмэт) бурычларын үтәүдән читләштерүгә кадәр һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликтын килеп чыгуга сәбәп булган файдадан баш тартуында торырга мөмкин.

4. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүче зат, кыйммәтләр кәгазьләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлар) белән биләү мәнфәгатьләр конфликтына китерә яисә китерергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтләр кәгазьләренә (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлар) Россия Федерациясә граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

5. Мәнфәгатьләр конфликтын ягы булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

6. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгелә булган яллаучы (эш бирүче) вәкиле, шушы муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмэт вазыйфасыннан муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан муниципаль хезмэт

вазыйфасыннан билэгән вазыйфасыннан читләштерү чорына кадәр, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу чараларын күрергә тиеш.

7. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында мәғлүм булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең гомуми принциптарын үтәвен һәм жирле үзидарә органында мәнфәгатьләр конфликттын жайга салуны тәэмин итү өчен муниципаль хокукый акт белән муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын жайга салу комиссияләре (алга таба - Комиссия) төзелергә мөмкин.

9. Комиссия жирле үзидарә органының даими булмаган хокукый акты нигезендә төзелә.

Күрсәтелгән акт белән Комиссиянең санлы һәм шәхси составы, аның эш сроклары һәм тәртибе билгеләнә.

10. Комиссия составына яллаучының (эш бирүче) вәкиле һәм (яисә) ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персонал белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкилләре керә. Бәйсез экспертлар саны Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

11. Комиссия составы Комиссия кабул итә торган карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп төзелә.

3.7. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәжәдә башкарырга;

2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәэмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданның һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданның карата ялгышлык эшләмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлек тоту;

5) гражданның белән эш итүдә төзәтмәләр күрсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый горел-гадәтләренә һәм традицияләренә хөрмәт күрсәтү;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм динара татулыкка ярдәм итәргә;

9) аның муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булып торучы муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка иҗтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашуга мәҗбүр итү очраklarына юл куймаска тиеш.

3.8. Керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру

1. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы граждaннар яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждaн хезмәткәрләре керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

2. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының чыгымнары турында Татарстан Республикасы дәүләт граждaн хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм рәвештә белешмәләр тапшырырга тиеш.

3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының керемнәренә туры килүен тикшереп тору “Коррупциягә каршы тору турында” 2008 елның 25 декабрәндәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрәндәгә 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актларында, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статья нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләр конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләргә кертелмәгән булсалар.

5. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, дини яисә башка иҗтимагый берләшмәләр фондларына, башка оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иганәләренең (кертемнәренең) турыдан-туры яисә читләтелгән рәвешендә жыю өчен белешмәләрдән файдалану рөхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәрләренең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләргә фаш итүдә яисә әлеге белешмәләргә Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

7. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләргә мәҗбүри тапшыру йә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан бирелә торган керемнәр, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр хакында тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданныр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан "Федераль коррупциягә каршы тору актлары һәм башка норматив хокукий актлар нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә бирелә торган белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләрне үтәүне дөгъвалаучы гражданныр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын, аларның керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү Россия Федерациясе Президентының норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләрне тапшыру турында запрослар, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүне дөгъвалаучы гражданнырга, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, ирләренә (хатыннарына) һәм балигъ булмаган балаларына карата оператив-эзләү чараларын үткөрү турында хокук саклау органнарына үтенечләр Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган тәртиптә Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан жибәрелә.

10. Татарстан Республикасы дәүләт органы (коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау эше өчен жаваплы күрсәтелгән органның дәүләт органы бүлекчәсе яисә күрсәтелгән органның тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче затларның чыгымнарын, шулай ук аларның ире (ире) һәм балигъ булмаган балалары чыгымнарын тикшереп торуну гамәлгә ашыручы вазыйфаи заты Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

11. Контракт буенча башкарма комитет житәкчәсе вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы гражданныр һәм күрсәтелгән вазыйфаны биләүче зат үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчәсе) тапшыра.

12. Контракт буенча башкарма комитет житәкчәсе вазыйфасын биләүче зат тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләр жирле үзидәрә органының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрәндә урнаштырыла һәм (яисә) муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә массакүләм мәгълүмат чараларына бастырып чыгару өчен бирелә.

13. Әлегә статьяның 8 өләше нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасының иң югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчәсе) карары буенча гамәлгә ашырыла.

14. Әлегә статьяның 10 өләше нигезендә башкарылган тикшерү нәтижәсендә "Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында" 2012 елның 3 декабрәндәгә 230-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (көртөмнәр) ачуны һәм счетлары (көртөмнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтләр әйбәрләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында" 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары органы житәкчәсе (яисә) вазыйфаларын

биләүче зат тарафыннан Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлары (кертәмләр) ачуны һәм булдыруны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил банкларында кыйммәтле әйберләр саклауны һәм (яисә) үтәмәүне контрольдә тоту фактлары ачыкланганда, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның бурычын үтәве турында дәүләт контрактын үтәүче органының югары органы җитәкчесе (яисә) тиешле вәкаләтләрне үтәве хакында мәрәҗәгать итә.

3.9. "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында белешмәләр тапшыру

1. "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дөгъвалаучы граждән муниципаль хезмәткәр һәркем файдалана алырлык мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлеген бирә торган күрсәткечләрне түбәндәге мәгълүмат урнаштырган сайтларның адреслары һәм (яисә) сайтларның битләре турында белешмәләрне яллаучы вәкиленә түбәндәгеләр тапшыралар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы граждән - муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь елда хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очраklarыннан тыш.

2. Әлеге бүлекнең 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дөгъвалаучы граждәннар, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. Әлеге бүлекнең 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә тапшырыла.

3. Эшкә алуының вәкиле карары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алырлык мәгълүматны эшкәртә, шулай ук әлеге бүлекнең 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерә.

4. Муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм туктату тәртибе

4.1. Муниципаль хезмәткә кертем

1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белүче 18 яшькә җиткән һәм гамәлдәге законнар һәм әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнгән тиешле квалификация таләпләренә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында муниципаль хезмәткә бәйле чикләүләр буларак күрсәтелгән шартлар булмаганда керергә хокукы.

2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә жөнәсенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждән түбәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән рәвештә үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсен, һәм (яисә) хезмәт эшчәнлегенә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр, хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрактан тыш;

5) белем турында документ;

6) индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслый торган документ, моңа хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрактан керми;

7) Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданның һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә каршы килә торган авыру булмау турында медицина учреждениесе бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы елда керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр.

11) әлеге Нигезләмәнең 3.9 бүлегендә каралган белешмәләр;

4. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырылган белешмәләр тикшерүгә дучар ителергә мөмкин.

5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы хәлләр ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

6. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе, законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсендә гамәлгә ашырыла.

7. Күрсәтелгән вазыйфаны биләүгә конкурс нәтижәләре буенча район башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасына керешкән граждан контракт төзи. Контракт буенча вазыйфа биләү тәртибе һәм контракт буенча күрсәтелгән вазыйфага билгеләнүче зат белән контрактны төзү һәм өзү тәртибе закон нигезендә билгеләнә. Контрактың типик рәвешен район башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасына контракт буенча билгеләнгән зат белән әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

8. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленең боерыгы белән рәсмиләштерелә.

9. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенә яклары яллаучы (эш бирүче) һәм муниципаль хезмәткәр вәкиле була.

10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклыгын биш тәртибе һәм рәвешен Менделеевск муниципаль районы башлыгы тарафыннан раслана.

4.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс

1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт шартнамәсе төзегәндә конкурс башланарга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучыларның һөнәри дәрәжәсе, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүе бәяленә.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткөрү тәртибе Менделеевск муниципаль районы Советы кабул итә торган муниципаль хокукый акт белән билгеләнә. Конкурсны уздыру тәртибе аның шартларын, аны уздыру датасы, вакыты һәм урыны турындагы белешмәләренә, шулай ук конкурс үткөрү көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча хезмәт шартнамәсе проекты бастырып чыгаруны күздә тоту.

3. Эшкө алуучының вәкиле (эш бирүче) хезмэт шартнамәсе төзи һәм муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүгә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләп куя.

4.3. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләү

1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмэт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында уздырыла. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер мәртәбә уздырыла.

2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестация үтәргә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмэт вазыйфаларын кимендә бер ел биләүчеләр;

2) 60 яшькә житкәннәр;

3) йөклә хатыннар;

4) йөкләлек һәм бала табу буенча ялда яисә бала карау буенча өч яшькә житкәнчә ялда булуучылар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләргә ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин түгел;

5) вакытлы хезмэт шартнамәсе (контракты) нигезендә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүчеләр.

3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмэт вазыйфасында эшләүче муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәргә туры килүе яисә тиешенчә булмавы турында карар чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләргә үз эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү турында, шул исәптән аларны вазыйфаларында арттыру турында, ө кирәкле очракта аттестацияләүче муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеген яхшырту турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирү нәтижәләрен чыгарганнан соң ук хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

4. Аттестация нәтижәләре буенча яллаучы вәкиле (эш бирүче) аерым муниципаль хезмәткәрләргә эшәндә ирешкән уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасына төшерү турында аттестацияләү көненнән бер айдан да артык булмаган вакытта бүләкләү турында карар кабул итә.

Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе өстәмә һөнәри беләм алу өчен аерым муниципаль хезмәткәрләргә жибәрү турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин

5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасын түбәнәйтү белән яисә аның ризалыгы белән муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчү мөмкин булмаган очракта, яллаучы (эш бирүче) вәкиле аттестация үткән көннән алып бер айдан да артык булмаган вакытта аны биләгән вазыйфасына аттестация нәтижәләре белән расланган квалификациясе жетәрлек булмау сәбәпле, муниципаль хезмәттән эштән чыгарырга мөмкин. Күрсәтелгән срок узганнан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яисә аны шушы аттестация нәтижәләре буенча вазыйфасында түбәнәйтү рәхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокукы.

7. Менделеевск муниципаль районында муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләү турында нигезләмә әлеге Нигезләмәгә 2 нче кушымта нигезендә кабул ителә.

4.4. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә җирле үзидарә органы жетәкчесе яисә муниципаль хокукый акт белән вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфаи инструкция нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә түбәндәгеләр керә:

1) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле һөнәри беләм дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше, беләм һәм күнекмәләр

буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында карары булганда;

2) жирле үзидарә органы эшчәнлеген жайга сала торган акт, жирле үзидарә органының структур бүлекчәсенә бурычлары һәм функцияләре һәм анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының функциональ үзенчәлекләре нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм җаваплылыгы;

3) муниципаль хезмәткәрнең идарә итү һәм башка карарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокукы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлегенә;

4) муниципаль хезмәткәрнең норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка карарлар проектларын эзерләгәндә катнашырга хокукы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлегенә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча карарлар эзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү вакытлары һәм процедуралары;

6) шул ук жирле үзидарә органының муниципаль хезмәткәрләре, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданныр һәм оешмалар белән вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәрнең хезмәт хезмәттәшлегенә процедурасы.

3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә, аттестацияләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштыруга конкурс уздырганда исәпкә алына.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтиҗәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә яисә муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына кертүгә конкурс уздырганда, аттестация уздырганда яисә муниципаль хезмәткәрне бүлкләү барышында аның һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә, исәпкә алына.

4.5. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләр

1. Россия Федерациясә Хезмәт кодексында каралган хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт шартнамәсе шулай ук яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча түбәндәге очракларда өзәләргә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешү;

2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән чикләүләренә һәм тыюларны үтәмәү;

3) дисквалификация рәвешендә административ җәза куллану.

4) муниципаль хезмәткәрләргә чит ил агенты статусы алу.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә җиткән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу срогын озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтендә булу вакытын бер мәртәбә озайту бер елдан да артыграк булмаган вакытка рәхсәт ителә.

5. Эш вакыты һәм ял вакыты

5.1. Эш вакыты

Муниципаль хезмәткәрләрнең эш вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

5.2. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап, еллык отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

3. Ел саен төп түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамлылыгы белән бирелә.

4. Ел саен өстәмә түләүле отпусклар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшлөгән (10 календарь көннән дә артык булмаган дәвамлылыгы) өчен, шулай ук федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган очрақларда бирелә.

5. Нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә нормалаштырылмаган хезмәт көне дәвамлылыгы өч календарь көнгә тигез еллык өстәмә түләүле отпуск бирелә.

5. Муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта отпускның бер өлеше озынлыгы 14 календарь көннән дә ким булмаса тиеш. Эшкә алуының (эш бирүче) вәкиле белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә отпускның бер өлеше башка дәвамлылыкта бирелергә мөмкин.

6. Муниципаль хезмәткәргә, аның язма гаризасы буенча, яллаучы вәкиленең (эш бирүченең) карары белән, бер елдан да артык булмаган дәвамлылыкта акчалата түләү сакламыйча, отпуск бирелергә мөмкин.

7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очрақларда акчалата түләү сакланмыйча отпуск бирелә.

6. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәте өчен түләү. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр. Муниципаль хезмәт стажы

6.1. Муниципаль хезмәткәр хезмәте өчен түләү

1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата эчтәлеге биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә вазыйфаи окладтан, айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора.

2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле еллар эшлөгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

2) муниципаль хезмәтнең махсус шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

3) аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр, аларны түләү тәртибе муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазыйфаи инструкцияне үтәүне исәпкә алып, яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан билгеләнә;

4) ай саен акчалата бүләкләү;

5) сыйныф чины өчен айлык өстәмәләр;

6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр түләнә торган түләү;

7) матди ярдәм.

3. Муниципаль хокукый актлар белән шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләргә билгеләү дә каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшлөгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә ай саен компенсация түләве;

2) төп хезмәт бурычларына хокукый актларга һәм хокукый актлар проектларына хокукый экспертиза уздыру, хокукый актлар проектларын әзерләү һәм редакцияләү, юрист яисә югары юридик белеме булган башкаручы буларак аларны теркәү (юридик эш өчен өстәмә түләүләр) керә торган муниципаль хезмәткәрләргә ай саен түләнә торган түләү;

3) муниципаль хезмәткәрләргә фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәжәсе, фәннәр докторының гыйльми дәрәжәсе өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

4) Татарстан Республикасы мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык өстәмә түләү.

4. Муниципаль хезмәткәргә дөүлэт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшлөгән өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда, күләмнәрдә һәм тәртиптә вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү билгеләнә.

5. Жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфаи окладның күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Менделеевск муниципаль районы Советы чыгара торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

6.2. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр гарантияләнә:

1) вазыйфаи инструкция нигезендә аның вазыйфаи бурычларын үтәвен тәэмин итә торган эш шартлары;

2) үз вакытында һәм тулы күләмдә акчалата түләү алуға хокук;

3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дөвамлылығын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэмин итә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына медицина хезмәте күрсәтү, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң;

5) тиешле еллар эшлөгән өчен һәм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә вафат булган очракта муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү;

6) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына мәжбүри дөүлэт иминләштерүе;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәт узу чорында авыруы яисә хезмәткә сәләтлелеген югалту очрагына яисә аны туктатканнан соң мәжбүри дөүлэт социаль иминиятләштерүе, әмма ул вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә барлыкка килгән;

8) федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын көчләүдән, янаулардан һәм башка хокук булмаган гамәлләрдән яклау.

2. Жирле үзидарә органы бетерелүгә йә жирле үзидарә органы хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсе өзәлгәндә, муниципаль хезмәткәргә оешма бетерелүгә йә оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылуға бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнарында билгеләнгән гарантияләр бирелә.

3. Татарстан Республикасы законнары һәм Менделеевск муниципаль районы Уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

6.3. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

1. Жирле үзидарә органнарында, Татарстан Республикасында муниципаль органнарда муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр "Муниципаль хезмәт турында" Татарстан Республикасы кодексы нигезендә тиешле еллар эшлөгән өчен пенсиягә хокуклы 25.06.2013 N 50-ТРЗ.

6.4. Муниципаль хезмәт стажы

1. Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына (гомуми дәвамлылыгына) даими нигездә (штатта) эшләү чорлары кертелә:

1) муниципаль хезмәт вазыйфалары (муниципаль хезмәт вазыйфалары). Шулай ук вакытта 2006 елның 1 гыйнварынан муниципаль хезмәт стажына Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда эшләү чорлары, ә аны раслаганчы - Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры тарафыннан эшләү чорлары кертелә;

2) муниципаль вазыйфаларда;

3) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларында;

4) Россия Федерациясе дәүләт Вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте Вазыйфаларында, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте Вазыйфаларында һәм Вазыйфаларында, СССР дәүләт органнарында, союздаш һәм автономияле республикаларда, крайларда, өлкәләрдә, автоном өлкәләрдә һәм автоном округларда, район, шәһәр, район шәһәрләрендә, шәһәр һәм авыл советларында, халык депутатларының поселок һәм авыл советларында, шулай ук сайлап куелган, даими нигездә, күрсәтелгән вазыйфаларда эшләү (хезмәт) вакыты тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия алу хокукын бирә торган федераль дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләгәндә исәпкә алынса, федераль законнар нигезендә;

5) хәрби хезмәт узган, эчкә эшләр органнарында, Дәүләт янгынга каршы хезмәтендә, жинаять-үтәтү учреждениеләрендә һәм органнарында хезмәт узган затларга тиешле елларны эшлэгән өчен пенсия билгеләү өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә тиешле еллар эшлэгән чорда Россия Федерациясе законнары нигезендә хезмәт узу (хәрби вазыйфалар) санала;

6) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә раслана торган вазыйфалар исемлегенә нигезендә билгеләнә торган наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр әйләнешен тикшереп торучу буенча федераль салым полициясе органнары һәм органнар хезмәткәрләре Вазыйфаларын;

7) федераль закон нигезендә билгеләнә торган Россия Федерациясе таможня органнары хезмәткәрләре вазыйфаларында;

8) федераль закон нигезендә билгеләнә торган прокурор хезмәткәрләре вазыйфаларында;

9) федераль закон нигезендә дәүләт органында яисә жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасы органына сайланган (бүленгән) һөнәр берлекләре хезмәткәрләре били торган вазыйфаларны да кертәп, һөнәр берлекләре органнарына сайлау (бирү) нәтижәсендә дәүләт органнарында яисә жирле үзидарә органнарында вазыйфаларыннан азат ителә торган профсоюз органнарында;

10) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр, сайланулы вазыйфалар:

а) КПССның үзәк, республика, өлкә һәм район (шәһәр) органнарында, шулай ук 1991 елның 6 ноябренә кадәр район комитетларында, оешмаларында;

б) республика һәм жирле профсоюз органнары аппаратларында 1990 елның 26 октябренә кадәр кертәп;

11) Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы буенча бүлегенә, Россия Федерациясе Пенсия фонды идарәләре житәкчеләре, белгечләре Вазыйфаларында 2001 елның 1 гыйнварынан 2013 елның 31 мартына кадәр шулай ук кертәп.

2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте Вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында башка дәүләт Вазыйфаларын биләү чоры түбәндәгелә тәртиптә муниципаль хезмәт стажына кертелә:

1) Татарстан Республикасы дәүләт Вазыйфаларында һәм дәүләт хезмәте Вазыйфаларында Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлегендә һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждандан хезмәте вазыйфалары реестрында каралган эш (хезмәт) чорлары, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт граждандан хезмәте вазыйфалары реестрына кертелмәгән дәүләт органнарындагы вазыйфаларда күрсәтелгән Реестр расланганнан соң, алга таба әлеге вазыйфалар дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә кертелгән очракларда;

2) Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждандан хезмәте вазыйфалары реестрын Татарстан Республикасы дәүләт хезмәткәрләренең дәүләт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт хезмәткәрләренең дәүләт вазыйфалары реестрында каралмаган урыннарда, әлеге вазыйфаларны алга таба дәүләт вазыйфалары яисә дәүләт хезмәте вазыйфалары исемлегенә керткән очракларда, 1995 елның 26 маендагы эш (хезмәт) чорлары;

3) 1995 елның 26 маена кадәр житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр, сайланулы вазыйфаларны биләү чорлары:

а) Татарстан Республикасы Президенты Аппараты;

б) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы һәм аның Аппараты, Татарстан Республикасы Дәүләт (парламент) контроль комитеты һәм аның аппараты;

в) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм аның Аппараты;

г) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындагы Татарстан Республикасы министрлыклары, дәүләт комитетлары, дәүләт идарәсенең башка органнары, дәүләт идарәсе органнарында (идарә органнарында);

д) Татарстан Республикасы вәкилләкләре;

е) дәүләт хакимиятенең һәм идарәнең жирле органнары (халык депутатларының шәһәр, районнарның шәһәрләрдәге советлары, районнар, республика әһәмиятендәге шәһәрләр, шәһәрләрдәге районнар администрацияләре) һәм аларның аппаратлары;

ж) Татарстан Республикасы Конституция күзәтчелеге комитеты;

з) Татарстан Республикасы халык депутатларын сайлау буенча Үзәк сайлау комиссиясе;

4) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр, сайланулы вазыйфаларны биләү чорлары:

а) Татарстан Республикасы Югары Советында (Татарстан АССР Югары Советында) һәм Татарстан АССР Югары Советы Президиумында, халык депутатларының шәһәрләрдәге район, шәһәр, район, шәһәр, авыл Советларында һәм аларның аппаратларында;

б) Татарстан АССР Министрлар Советы (Татарстан АССР Министрлар Кабинеты) һәм аның аппараты, халык депутатларының шәһәрләрдәге район, шәһәр, район Советларының башкарма комитетлары, поселок һәм авыл советлары;

в) Татарстан АССР Министрлар Советының дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР Министрлар Советы каршындагы дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР министрлыкларында һәм ведомстволарында Татарстан Республикасы Президенты билгеләгән исемлек буенча.

3. Муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем алу вакыты, шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт вазыйфасын саклап калган башка чорлар кертелә.

Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәт стажы дәүләт граждандан хезмәткәр стажына тигезләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларында эшләү вакыты дәүләт граждандан хезмәт стажына кертелә, ул тиешле еллар эшләгән өчен хезмәт хакына айлык өстәмә түләүле түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү, тиешле еллар эшләгән өчен еллык

өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығын һәм дәүләт граждан хезмәте өчен бүләкләү күләмен билгеләү өчен исәпләнә.

6.5. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү, гражданның чакырылыш буенча хәрби хезмәттә булу вакытыннан тыш, календарь тәртиптә башкарыла, ул хәрби хезмәтнең ике эш көнендә бер көне исәбенән исәпләнә. Муниципаль хезмәт стажын санаганда хезмәт (эш) чорлары бергә кушыла.

2. Муниципаль хезмәт стажын раслый торган төп документ билгеләнгән үрнәктәге хезмәт китабы булып тора.

3. Муниципаль хезмәт стажын санаганда исәпкә алына торган хезмәт кенәгәсендәге язмалар хезмәт кенәгәсенә кертү көненә гамәлдә булган хезмәт законнары нигезендә рәсмиләштерелгән тиеш. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажына кертелә торган хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез була торган дәрәжә булмаган яисә төгәл булмаган белешмәләр булган очракларда хезмәт кенәгәсенә федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәрешләр кертелә.

Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажын раслый торган язмалар булмаган очракларда, әлеге стаж, әлеге стажга кертелә торган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорын раслый торган вазыйфаларда билгеләп кую һәм аларны вазыйфасыннан азат итү турындагы документларның күчәрмәләрен кушып, тапшырылган белешмәләр нигезендә раслана.

4. Хәрби хезмәт узу чоры, аңа тиңләштерелгән башка хезмәт, шулай ук салым полициясенә федераль органнары, таможня органнары хезмәткәрләренә хезмәт үтү чорлары хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчәләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәге язулар, хезмәт исемлекләре белән расланарга мөмкин.

5. Әлеге Кодексның 29 статьясында каралган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорларын раслау өчен кирәкле очракларда хокукый актларның күчәрмәләре йә вазыйфаларына билгеләп кую яисә вазыйфасыннан азат итү турында алардан өземтәләр тапшырылырга мөмкин.

6. Тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмәләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы, тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығын билгеләү, хезмәттә югары казанышлар өчен бүләкләү күләмен билгеләү өчен җирле үзидарә органы акты белән билгеләнә, анда муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп тора, муниципаль хезмәт стажын билгеләү буенча комиссия карары нигезендә. Күрсәтелгән комиссия җирле үзидарә органының хокукый акты тарафыннан төзелә.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләү комиссиясе турында нигезләмә җирле үзидарә органы тарафыннан раслана.

7. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшләгән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тапшырылган муниципаль хезмәт стажын раслый торган документлар нигезендә әлеге Нигезләмә нигезендә муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча билгеләнә.

7. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү, муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар җаваплылыгы

7.1. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтижәле үтәгән, намуслы хезмәт иткән, аеруча мөһим биремнәргә үтәгән һәм аңа карата булган кыенлыklar өчен түбәндәге бүләкләү төрләре кулланыла ала:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүләкләүнең бүтән төрләре.

2. Бүләкләүләр жирле үзидарә органы житәкчесе, структур бүлекчә житәкчесе инициативасы буенча яисә муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча кулланыла.

3. Бүләкләүләр жирле үзидарә органнары житәкчеләре, структур бүлекчәләр житәкчеләре актлары белән рәсмиләштерелә, аларда кызыксындыруның нигезләре һәм төре күрсәтелә.

7.2. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплина җаваплылыгы

1. Дисциплинар гамәл кылган өчен - муниципаль хезмәткәрләргә аның өстенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен - яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар түләтүләрне кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) муниципаль хезмәттән тиешле нигезләрдә эштән азат итү.

2. Дисциплинар гаеп кылуны рәхсәт иткән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (әмма кимендә бер айга), аның дисциплинар җаваплылыгы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата карап торыны саклап калу белән вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштереләргә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

3. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, әлеге Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

7.3. Ришвәтчеләккә каршы тору максатларында билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән һәм бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләр

1. Муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән һәм “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында”гы Федераль закон, “Коррупциягә каршы тору турында” Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Кодексның 32 статьясында каралган түләтүләр җайга салына.

2. Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 3.6, 3.8 һәм 7.2 бүлекләрендә каралган хокук бозулар кылган очракларда ышанычны югалтуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәттән эштән чыгарылырга тиеш.

3. Әлеге Нигезләмәнең 3.6, 3.8 һәм 7.2 бүлекләрендә каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан түбәндәгеләр нигезендә кулланыла:

1) коррупциячел һәм коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе докладында, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә һәм муниципаль хезмәткәргә аның ризалыгы белән генә һәм коррупциячел хокук бозуны кылу фактын тану шарты белән (ышанычны

югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге хокук бозулардан тыш) муниципаль хезмәткәрнең язмача аңлатмасында;

2) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә юлланган очракта мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясе тәкъдимнәрен;

3) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

4) башка материаллар.

4. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәрү өчен түбәндәгеләр язмача рәвештә тапшырылган житәрлек мәгълүмат нигез була:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең региональ яисә жирле бүлекчәләре, шулай ук закон нигезендә сәяси партияләр булмаган региональ ижтимагый берләшмәләр тарафыннан теркәлгән;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән ижтимагый совет;

4) массакуләм мәгълүмат чаралары тарафыннан.

5. Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез була алмый.

6. Тикшерү үткәрелгәнчә, хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатма таләп итәргә тиеш. Әгәр ике эш көне узганнан соң муниципаль хезмәткәrlәргә әлеге аңлатма күрсәтелмәгән булса, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрнең аңлатмасын тапшырмавы тикшерү үткәрү өчен киртә булып тормый.

7. Әлеге Нигезләмәнең 3.6 бүлегенә 5 яисә 7 пункттында каралган хокук бозу башкарылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссиягә хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла, ул яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) дисциплинар жәзаны куллану буенча тәкъдимнәр әзерли.

Муниципаль хезмәткәrlәргә тикшерү нәтижәләре турында доклад башка хокук бозган очракта, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла.

8. Әлеге Нигезләмәнең 3.6, 3.8 һәм 7.2 бүлекләрендә каралган жаваплар кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозу характеры, аның авырлыгы, кылынган шартлары, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве исәпкә алына.

9. Әлеге Нигезләмәнең 3.6, 3.8 һәм 7.2 бүлекләрендә каралган түләтүләр муниципаль хезмәткәrlәргә коррупциячел хокук бозуның башкарылуы турында мәгълүмат кәргән көннән алып алты айдан да соңга калмыйча кулланыла, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксызлыгы чорларын, аның отпускта булуы чорларын исәпкә алмыйча һәм коррупциячел хокук бозу башкарылган көннән соң өч елдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми.

10. Коррупция хокук бозу кылган очракта муниципаль хезмәткәргә карата жәза куллану турындагы актта түләтүне куллану өчен нигез буларак "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 27.1 статьясындагы 1 яисә 2 өлеше күрсәтелә.

11. Нигезләре бозылган хокук һәм норматив хокукий актларны күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозу һәм норматив хокукий актлар куллану турындагы акт күчәрмәсе яисә муниципаль хезмәткәргә карата мондый түләтүне кулланудан баш тарту турында, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт басылып чыккан көннән алып өч эш көне эчендә расписка астында тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписка бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

12. Түләү өчен муниципаль хезмәткәрләргә федераль закон нигезендә шикаять бирелергә мөмкин.

13. Әгәр муниципаль хезмәткәр түләтелгән көннән алып бер ел дәвамында әлеге Нигезләмәнең 7.2 бүлегенең 1 өлешенең 1 яисә 2 пункттында каралган дисциплинар түләтүгә дучар булмаса, ул түләтелмәгән дип санала.

14. Эшкә алучының вәкиле (эш бирүче) муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнең 7.2 бүлегенең 1 өлешенең 1 яисә 2 пункттында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы белән дисциплинар түләтү кулланылган көннән алып муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенең үтенечнамәсе буенча бер ел тәмамланганчыга кадәр төшерергә хокуклы.

8. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

8.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составы булдыру;
- 2) муниципаль хезмәт турында законнар нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) кертү;
- 3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт шартнамәсе (контракты) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куюга, муниципаль хезмәт вазыйфасында биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аны пенсиягә чыгуга бәйле муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүне оештыруга һәм тиешле документларны рәсмиләштерүгә;
- 4) муниципаль хезмәткәрләренең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләренең муниципаль хезмәтне узу чорында хезмәт эшчәнлеге турында белешмәләр формалаштыру һәм күрсәтелгән белешмәләргә мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Пенсия фондының мөһлүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру;
- 5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләренең шәхси эшләрен алып бару;
- 6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;
- 7) муниципаль хезмәткәрләренең хезмәт таныкчыларын рәсмиләштерү һәм бирү;
- 8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләргә кадрлар резервына кертүгә конкурс үткөрү;
- 9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү;
- 10) кадрлар резервы белән эшләүне оештыру һәм аннан нәтижәле файдалану;
- 11) муниципаль хезмәткә кергәндә граждандан тарафыннан тапшырыла торган шәхси белешмәләргә һәм башка белешмәләргә дәрәсләгән тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен төшкү иткән белешмәләргә билгеләнгән рәвешкә рөхсәт кәгазен рәсмиләштерү;
- 12) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләргә тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәтнең хокукий һәм башка мәсьәләләре буенча муниципаль хезмәткәрләргә консультациялар бирү;

14) хезмәт законнарында һәм әлеге Законда билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

8.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары

1. Муниципаль хезмәткәрнең персонал күрсәткечләре - муниципаль хезмәткәрнең биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча бурычларын үтәүгә һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагылышлы рәвештә яллаучы (эш бирүче) вәкиленә (эш бирүчегә) кирәкле мәгълүмат.

2. Муниципаль хезмәткәрнең персонал күрсәткечләре хезмәт законнары нигезендә эшкәртелергә (алу, саклау, катнаштыру, тапшыру һәм башка төрле куллану) тиеш.

8.3. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

1. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш алына, аңа муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга һәм муниципаль хезмәттән азат итүгә бәйле документлар кушып бирелә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганда аның шәхси эше жирле үзидарә органы архивында, муниципаль берәмлекнең соңгы муниципаль хезмәт урыны буенча сайлау комиссиясендә саклана.

3. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе бетерелгәндә, аның шәхси эше жирле үзидарә органына, жирле үзидарәнең бетерелгән органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе функцияләрен тапшырган муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә яисә аларның хокук варисларына тапшырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

8.4. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры

1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

2. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнгә муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан төшереп калдырыла.

3. Муниципаль хезмәткәр вафат булган йә муниципаль хезмәткәр хәбәрсез югалган дип танылган яисә аны закон көченә кәргән суд карары белән үлгән дип игълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан вафат булган (һәлак булган) көннең иртәгесеннән яисә суд карары законлы көченә кәргән көннең иртәгесеннән төшереп калдырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе муниципаль хокукий акт белән раслана.

8.5. Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре

Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре түбәндәгеләр:

1) һөнәри сыйфатларын һәм компетентлыгын исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфасына югары квалификацияле белгечләр билгеләү;

2) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәте буенча алга баруга ярдәм итү;

3) муниципаль хезмэт өчен кадрлар әзерләү һәм муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү;

4) кадрлар резервын булдыру һәм аны нәтижәле файдалану;

5) аттестация үткөрү юлы белән муниципаль хезмәткәрләрнең эш нәтижәләрен бәяләү;

6) гражданныр муниципаль хезмәткә кергәндә һәм кадрлар белән эшләгәндә кадрлар сайлауның заманча технологияләрен куллану.

8.6. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

Муниципаль берәмлекләрдә муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен кадрлар резервы төзелергә мөмкин.

9. Муниципаль хезмәтне финанслау һәм аны үстерү программасы

9.1. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәте өчен түләүгә чыгымнарны, пенсия белән тәэмин итүне, федераль законда башкасы билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләре тәэмин итүгә бәйле башка чыгымнарны да кертәп, җирле бюджетлар акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

9.2. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль хезмәтне үстерүнең муниципаль программалары һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтен үстерү программалары белән тәэмин ителә, алар тиешенчә җирле бюджетлар һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финанслана.

2. Җирле үзидарә органнары һәм муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру максатларында җирле үзидарәнең аерым органнарында экспериментлар үткөрелергә мөмкин. Әлеге бүлекнең 1 өлешендә күрсәтелгән муниципаль хезмәтне үстерү программаларын гамәлгә ашыру барышында экспериментлар үткөрү тәртибе, шартлары һәм сроклары Татарстан Республикасының норматив хокукий актлары һәм муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

**Менделеевск муниципаль районы
Турай авыл җирлегендә
муниципаль хезмәт
турындагы нигезләмәгә
1 номерлы кушымта**

**Башкарма комитет җитәкчесе вазыйфасына билгеләнүче зат белән типик
киләшү**

"Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль закон, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон, "Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, "Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында" Татарстан Республикасы Законы һәм Менделеевск муниципаль районы Уставы (алга таба - устав) нигезендә эш итүче муниципаль берәмлек башлыгы, бер яктан, һәм башкарма комитет җитәкчесе вазыйфасына билгеләнүче зат, икенче яктан, түбәндәгеләр турында чын контракт төзеделәр.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге контракт башкарма комитет җитәкчесе һәм җирле үзидарә органнары арасында хезмәт мөнәсәбәтләрен һәм башка мөнәсәбәтләрне җайга сала, законнар һәм устав нигезендә әлеге контракт якларының хокукларын һәм бурычларын билгели.

1.2. Башкарма комитет җитәкчесе кануннарда, уставта һәм әлеге контрактта билгеләнгән шартларда әлеге контрактның гамәлдә булу чорына Башкарма комитет җитәкчелеге тарафыннан үз өстенә йөкләмә ала.

2. Контрактның төп шартлары

2.1. Башкарма комитет житөкчесе конкурс нөтижөлөре буенча Менделеевск муниципаль районы Советы вазыйфасына билгеләнө.

2.2. Башкарма комитет житөкчесе муниципаль хезмөткөр булып тора һәм башкарма комитетны житөкли.

2.3. Башкарма комитет житөкчесе үз эшчәнлегендө Менделеевск муниципаль районы Советы һәм башлығының роле һәм хисап тота.

2.4. Әлеге контракт буенча эш Башкарма комитет житөкчесе өчен төп юнөлөш булып тора.

3. Башкарма комитет житөкчесенөң хокуклары һәм бурычлары жирле өһемияттөге мәсьәләләрне хөл итүгө кагылышлы өлөшендө

3.1. Башкарма комитет житөкчесенөң хокуклары һәм бурычлары законнар, устав, башка муниципаль хокукый актлар һәм әлеге контракт белән билгеләнө.

3.2. Башкарма комитет житөкчесе

3.2.1. Башкарма комитет эшчәнлегенө бердәм башлангыч принципларында житөкчелек итө һәм үз компетенциясенө керө торган вөкалөтләрне Менделеевск муниципаль районы Советы һәм башлығы каршында үтөгән өчен шөкси жаваплылык тота;

3.2.2. Башкарма комитетны Менделеевск муниципаль районы Советы, башлығы, жирле үзидарөнөң башка органнары һәм башка муниципаль берәмлеклөр, дөүлөт хакияте органнары, гражданныр һәм оешмалар белән мөнөсөбөтлөрдө тэкдим итө;

3.2.3. Менделеевск муниципаль районы Советы каравына муниципаль берәмлекнөң комплекслы социаль-икътисадый үсөше планнары һәм программалары проектларын һәм аларның үтөлөше турындагы хисапларны тэкдим итө;

3.2.4. Менделеевск муниципаль районы Советы раславына Башкарма комитет структурасы проектын, башкарма комитет хезмөткөрлөрөнөң иң чик санын һәм аларның хезмөт өчен түлөү фондын кертө, хезмөткөрлөрөнөң иң чик саны һәм хезмөткө түлөү фонды белән билгелөнгән структура нигезендө башкарма комитетның штат расписаниесен раслый;

3.2.5. Башлык белән килештереп билгелөп куя һәм Башкарма комитет житөкчесе урынбасарларын, башкарма комитет органнары житөкчелөрөн вазыйфаларыннан азат итө, үз урынбасарлары арасында вазыйфаларны бүлөшө, муниципаль хезмөткөрлөрне һәм башкарма комитетның башка хезмөткөрлөрөн вазыйфасыннан азат итө, аларның эшчәнлеген тикшереп тора, аларга карата бүлөклөү һәм дисциплинар жаваплылык чараларын куллана;

3.2.6. расланган бюджет нигезендө муниципаль берәмлек акчалары белән эш итө, банк учреждениелөрөндө муниципаль берәмлекнөң бюджет һәм башка сөтларын ача һәм яба;

3.2.7. елга бер тапкырдан да ким булмаган вакытта яисө Менделеевск муниципаль районы башлығы, Советы талөбе буенча үзлөрөнөң эшчәнлегө һәм башкарма комитет эшчәнлегө турында хисаплар тапшыра;

3.2.8. Башкарма комитет эшчәнлегө турында халыкка даими рөвөштө хөбөр итө, башкарма комитет хезмөткөрлөрө тарафыннан гражданнырны кабул итүне оештыра, айга кимендө бер тапкыр гражданнырны шөкси кабул итүне гамөлгө ашыра, гражданнырның тэкдимнөрөн, гаризаларын һәм шикаятлөрөн карый, алар буенча карарлар кабул итө;

3.2.9. Дөүлөт һәм башка органнарда муниципаль берәмлекнөң мөнфөгательлөрөн тәмин итү һәм яклау чараларын күрө, башкарма комитет исөменнөн судка гариза бирө, ышанычнамөлөр тапшыра;

3.2.10. Менделеевск муниципаль районы Советы карарлары һәм әлеге контракт нигезендө законнар, устав, башка вөкалөтлөрне гамөлгө ашыра.

3.3. Башкарма комитет житөкчесе муниципаль берәмлек исемненнән мөлкәти һәм башка хокуклар һәм бурычлар алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта ышанычнамәсез чыгыш ясарга хокуклы.

3.4. Башкарма комитет житөкчесе жирле өһәмияттөгә мәсьәләләр буенча башкарма комитет компетенциясенә кертелгән хокукий актлар, шулай ук башкарма комитет эшен оештыру мәсьәләләре буенча хокукий актлар чыгара.

3.5. Башкарма комитет житөкчесе түбәндәгеләргә бурычлы:

3.5.1. Россия Федерациясе Конституциясен, Татарстан Республикасы Конституциясен, федераль законнарны һәм законнарны, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларын, Менделеевск муниципаль районы Уставын һәм башка муниципаль хокукий актларны үтәргә, Менделеевск муниципаль районы Советы һәм Башлыгы карарларын үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

3.5.2. гражданның һәм оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итәргә;

3.5.3. Менделеевск муниципаль районы башлыгы, Советы, жирле үзидарәнең башка органнары белән законнарда, Менделеевск муниципаль районы уставында, башка муниципаль хокукий актларда һәм әлеге контрактта билгеләнгән тәртиптә һәм рәвешләрдә үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашырырга;

3.5.4. Үз вазыйфаи бурычларын намус белән башкарырга;

3.5.5. үз хезмәт бурычларын үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калырга;

3.5.6. дүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләренә, шулай ук үз вәкаләтләрен үтәүгә бәйлә рәвештә аңа мәгълүм булган белешмәләренә, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагылышлы белешмәләренә фаш итмәскә;

3.5.7. кануннар нигезендә муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләрен үтәргә;

3.5.8. ел саен Главага салым салу объектлары булып торучы милек хокукындагы керемнәре һәм мөлкәте турында белешмәләр тапшырырга;

3.5.9. Дүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән аңа вәкаләтләрен башкару өчен бирелгән милекне сакларга.

3.6. Башкарма комитет житөкчесе үз вәкаләтләрен башкарганда мәнфәгатьләр конфликты килеп чыгу очрактарын булдырмакка тиеш.

Мәнфәгатьләр конфликты дигәндә, башкарма комитет житөкчесенең шәхси кызыксынуы аның вазыйфаи бурычларын объектив үтәвенә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган һәм шул ук вакытта башкарма комитет житөкчесенең шәхси кызыксынуы һәм гражданның, оешмаларның, оешмаларның, оешмаларның, Россия Федерациясенең, Татарстанның, Менделеевск муниципаль районының законлы мәнфәгатьләре арасында каршылыктар килеп чыгарга яисә килеп чыгарга мөмкин булган, бу очракта гражданның, оешмаларның, жәмгыятьнең, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының, муниципаль берәмлекнең законлы мәнфәгатьләренә зыян китерергә сәләтле.

Башкарма комитет житөкчесенең вазифаи бурычларын объектив үтәүгә йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган шәхси кызыксынуы дигәндә, вазифаи бурычларын үтәгәндә, башкарма комитет житөкчесе акчалата яки натураль формада керемнәр (нигезсез баю) алу мөмкинлегенә, турыдан-туры башкарма комитет житөкчесе, аның гаилә әгъзалары һәм аның белән туганда яки үзлектә булган башка затлар (ата-аналар, хатын-кызлар, балалар, бертуганнар, апалар, апалар, апалар, ата-аналар һәм балалар), шулай ук башкарма комитет житөкчесе финанс яки башка йөкләмәләр белән бәйлә гражданны яки оешмалар өчен керемнәренә алу мөмкинлегенә аңлашыла.

Башкарма комитет житәкчесенәң мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызыксынуы барлыкка килгән очракта, башкарма комитет житәкчесе бу хакта Башлыкка язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чаралар күрергә тиеш.

3.7. Башкарма комитет житәкчесе законнар, Менделеевск муниципаль районы Уставы, башка муниципаль хокукый актлар, әлеге контракт белән билгеләнгән башка бурычларны үтәргә тиеш.

3.8. Башкарма комитет житәкчесе үз вәкаләтләрен башкарганда муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрендә эш итәргә, үз хокукларын гамәлгә ашырырга һәм үз вазыйфаларын намус белән һәм акыллы башкарырга тиеш.

4. Башкарма комитет житәкчесенәң җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә хокуклары һәм бурычлары

4.1. Җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкарганда башкарма комитет житәкчесе түбәндәгеләргә хокуклы:

4.1.1. Федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән нигезләмәләренә, шулай ук башкарма хакимиятнең федераль органнары һәм Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары кабул иткән норматив хокукый актларны, әлеге вәкаләтләренә гамәлгә ашыруга бәйлә мәсьәләләр буенча карарларны, шулай ук башкарма комитетның аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәк булган эшен оештыру мәсьәләләре буенча күрсәтмәләренә нигезендә һәм үтәп чыгарга;

4.1.2. федераль башкарма хакимият органнарыннан, аларның территориаль органнарыннан җирле үзидарә органнарына федераль законнар белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле мәгълүматны соратып алырга;

4.1.3. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетыннан, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнарыннан һәм аларның территориаль органнарыннан Татарстан Республикасы законнары белән җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле мәгълүматны соратып алырга;

4.1.4. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибе турында, шулай ук аларны тиешле матди ресурслар һәм финанс чаралары белән үтәүне тәмин итү турында тәкъдим белән мөрәҗәгать итәргә;

4.1.5. Менделеевск муниципаль районы советына муниципаль район уставында каралган очракларда һәм тәртиптә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен үз матди ресурсларыннан һәм финанс чараларыннан өстәмә файдалану турында тәкъдимнәр кертергә;

4.1.6. аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча законнар таләпләрен бозуларны бетерү турында вәкаләтле дәүләт органнары күрсәтмәсенә суд тәртибендә шикаять бирергә;

4.1.7. Аерым дәүләт вәкаләтләрен бирүне күздә тоткан федераль законнар яисә Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка хокуклардан файдалану.

4.2. Җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкарганда башкарма комитет житәкчесе түбәндәгеләргә бурычлы:

4.2.1 Башкарма комитетның аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле эшен оештырырга;

4.2.2. Үз вәкаләтләре чикләрендә аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди ресурсларның һәм финанс чараларының, шулай ук Менделеевск муниципаль районы Уставында каралган очракларда һәм тәртиптә әлеге вәкаләтләренә гамәлгә ашыру өчен җирле үзидарә органнары тарафыннан өстәмә кулланыла торган

үзенең матди ресурсларын һәм финанс чараларын саклауны һәм максатчан файдалануны тәэмин итүгә юнәлдерелгән чаралар күрергә;

4.2.3. Россия Федерациясенең вәкаләтле дәүләт органнарына һәм (яисә) Татарстан Республикасының вәкаләтле дәүләт органнарына федераль законнарда һәм җирле үзидарә органнарына аерым дәүләт вәкаләтләре тапшырылган Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән нигезләмәләр нигезендә һәм үтәү йөзеннән чыгарылган муниципаль хокукий актлар турында белешмәләр бирергә;

4.2.4. Җирле үзидарә органнарына әлеге вәкаләтләргә ашыру турында хисап бирелүче федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясенең вәкаләтле дәүләт органнарына тапшырырга;

4.2.5. Татарстан Республикасының җирле үзидарә органнарына әлеге вәкаләтләргә ашыру турында аерым дәүләт вәкаләтләре, хисаплылык тапшырылган Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле дәүләт органнарына тапшырырга;

4.2.6. Федераль законнар белән җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләргә ашыруны тикшереп торганда Россия Федерациясә дәүләт хакимияте органнарына ярдәм күрсәтергә;

4.2.7. Татарстан Республикасы законнары белән җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләргә ашыруны тикшереп торганда Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына ярдәм күрсәтергә;

4.2.8. Үз вәкаләтләргә чикләрендә Россия Федерациясенең вәкаләтле дәүләт органнарының язма күрсәтмәләрендә күрсәтелгән чараларны җирле үзидарә органнары яисә җирле үзидарәнең вазыйфай затлары тарафыннан федераль законнар белән җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләргә ашыру мәсьәләләргә буенча федераль законнар таләпләргән бозуларны бетерүгә юнәлдерелгән чаралар күрергә;

4.2.9. Үз вәкаләтләргә чикләрендә Татарстан Республикасы дәүләт органнарының язма күрсәтмәләрендә күрсәтелгән Татарстан Республикасы законнарын җирле үзидарә органнары яисә җирле үзидарәнең вазыйфай затлары тарафыннан Татарстан Республикасы законнарында җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләргә ашыру мәсьәләләргә буенча Татарстан Республикасы законнары таләпләргән бозуларны бетерүгә юнәлдерелгән чаралар күрергә;

4.2.10. вәкаләтле дәүләт органнарына аерым дәүләт вәкаләтләргә ашыруга таләп ителә торган финанс чыгымнарын исәпләүне тапшырырга;

4.2.11. Федераль законнарда һәм җирле үзидарә органнары тарафыннан аерым дәүләт вәкаләтләргә ашыруны туктату турында Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән срокларда матди ресурсларны һәм файдаланылмаган финанс чараларын кире кайтарырга;

4.2.12. Федераль законнарда яисә Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән шартлар барлыкка килгәндә һәм тәртиптә кабул итергә, алар белән җирле үзидарә органнарына аерым дәүләт вәкаләтләргә тапшырылган, аларны җирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашыруны туктатуга юнәлдерелгән чаралар.

5. Башлыкның хокуклары һәм бурычлары

5.1. Башлык түбәндәгеләргә хокуклы:

5.1.1. Башкарма комитет җитәкчесеннән үз бурычларын үтәгәндә Россия Федерациясә Конституциясен, Татарстан Республикасы Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы законнарын, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларын, Менделеевск муниципаль районы Уставын, Менделеевск муниципаль районы Советы карарларын үтәгәндә таләп итергә;

5.1.2. Үз вәкаләтләре чикләрендә башкарма комитет житәкчесе тарафыннан үтәлүе мәжбүри булган йөкләмәләр бирергә;

5.1.3. Башкарма комитет житәкчесенән Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, Менделеевск муниципаль районы башлыгы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле бәяләмәләр, документлар, белешмә һәм башка мәгълүмат соратып алырга, шул исәптән башкарма комитеты эшчәнлеген тикшереп торуну гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә, алар соратып алына йә килештерелгән срокларда бирелергә тиеш;

5.1.4 Башкарма комитет житәкчесенә кануннар һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә бүләкләү чараларын кулланырга;

5.1.5 Башкарма комитет житәкчесен законнар нигезендә хезмәт бурычларын үтәмәгән һәм (яисә) тиешенчә үтәмәгән өчен дисциплинар җаваплылыкка тартырга;

5.1.6. Башкарма комитет житәкчесенәң җирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итүгә кагылышлы өлешендә әлеге контрактның шартларын бозуга бәйле рәвештә әлеге контрактны вакытыннан алда өзү турында судка мөрәҗәгать итәргә;

5.2. Район башлыгы кануннарда, муниципаль хокукый актларда һәм әлеге контрактта каралган башкарма комитет житәкчесенәң хокукларын һәм гарантияләрен гамәлгә ашыруны тәмин итү чараларын күрә.

5.3. Бүлек үз вазыйфаи бурычларын үтәү өчен медицина бәяләмәсе нигезендә федераль законнар һәм башка норматив хокукый актлар белән вәкаләтле органнар һәм вазыйфаи затлар таләпләре буенча һәм законнарда каралган башка очракларда каршылыкны ачыклаганда башкарма комитет житәкчесен биләгән вазыйфасыннан (вазыйфаи бурычларын үтәүгә юл куймаска) читләштерергә тиеш.

5.4. Башкарма комитет житәкчесе һәм башкарма комитет органнары белән үзара хезмәттәшлек итү башлыгының башка вәкаләтләре законнар, устав һәм башка муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

6. Башкарма комитет житәкчесенәң хезмәт хакы һәм эш вакыты режимы

6.1. Башкарма комитет житәкчесенә Менделеевск муниципаль районы Советының гамәлдәге законнар һәм норматив хокукый актлары нигезендә акчалата түләү түләнә.

6.2. Башкарма комитет житәкчесенәң вазыйфаи оклады күләме, инфляция (куллану бәяләре) дәрәжәсен исәпкә алып, Менделеевск муниципаль районы бюджеты нигезендә ел саен арта (индекслана). Вазыйфаи окладның күләмен арттыру (индексацияләү) турындагы карар Башлык тарафыннан кабул ителә.

6.3. Башкарма комитет житәкчесе үз эшчәнлеген норматив булмаган хезмәт көне шартларында гамәлгә ашыра.

7. Башкарма комитет житәкчесе үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруның социаль-көн күреш һәм башка шартлары

7.1. Хезмәт бурычларын үтәү өчен, җирле бюджет акчалары исәбеннән башкарма комитет житәкчесенә тәүлек буе эшләү графигы булган машина йөртүче белән хезмәт машинасы, мобиль элемент чаралары бирелә.

7.2. Башкарма комитет житәкчесенә командировкага чыгымнар түләнә, башка түләүләр башкарыла, шулай ук ел саен түләүле отпуск һәм Менделеевск муниципаль районы Советының муниципаль хезмәткәрләр, Башлык өчен законнарда һәм норматив хокукый актларында билгеләнгән башка гарантияләр бирелә.

8. Башкарма комитет житәкчесенәң вәкаләтләре чоры

8.1. Башкарма комитет житәкчесе үз вазыйфасына Менделеевск муниципаль районының Мунай авылы җирлегенә уставы нигезендә билгеләнгән вәкаләтләр чорына билгеләнә:

8.2. Башкарма комитет житәкчесе вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:

- 8.2.1. үлем;
- 8.2.2. үз теләге белән отставкага китү;
өлеге контрактның законда билгеләнгән тәртиптә өзелүе;
- 8.2.4. "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законның 74 статьясы нигезендә вазыйфасыннан ваз кичү;
- 8.2.5. суд тарафыннан хокукка сәләтсез яисә хокукка сәләте чикләнгән дип танылса;
- 8.2.6. суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип игълан ителсә;
- 8.2.7. Аңа карата судның гаепләү карары закон көченә керүе;
- 8.2.8 Россия Федерациясеннән даими яшәү урынына чыгу;
- 8.2.9. Чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, чит дәүләт гражданлыгын сатып алырга йә яшәүгә рөхсәт алу яисә Россия Федерациясе гражданының чит ил гражданы булып тормаган, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган чит ил дәүләте территориясендә Россия Федерациясе гражданының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ яисә бүтән документ алу хокукына ия булган Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы җирле үзидарә органнарына сайланган булырга хокуклы;
- 8.2.10. Хәрби хезмәткә чакыру яисә аны алыштыра торган альтернатив граждан хезмәтенә юлламалар;
- 8.2.11. "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законның 13 статьясындагы 3, 4-7 өлешләре нигезендә гамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору, шулай ук муниципаль берәмлек бетерелгән очракта;
- 8.2.12. Шәһәр округы белән берләшүгә бәйләү рәвештә җирлек тарафыннан муниципаль берәмлек статусын югалту;
Муниципаль берәмлек чикләрен яисә шәһәр округы белән җирлекне берләштерүне үзгәртү нәтижәсендә килеп чыккан 25 проценттан күбрәккә муниципаль берәмлекнең сайлаучылары санын арттыру.
- 8.3. Муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органнарының вәкаләтләре срогы чыгуга яисә аның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатуга башкарма комитет җитәкчесе үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны билгеләнгән тәртиптә башкарма комитетның яңа җитәкчесен билгеләгәнгә һәм аның белән контракт төзегәнгә кадәр дөвам итә.

9. Якларның җаваплылыгы

- 9.1. Әлегә контрактны үтәмәгән һәм (яисә) тиешенчә үтәмәгән өчен яклар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы булалар.
- 9.2. Башкарма комитет җитәкчесе муниципаль берәмлеккә китергән зыян өчен тулы матди җаваплылык йөртә. Әлегә җаваплылык тиешле суд карары нигезендә йөкләнә.
- 9.3. Башкарма комитет җитәкчесе җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән бирелгән аерым дәүләт вәкаләтләрен башкармаган яисә тиешенчә гамәлгә ашырмаган өчен шушы максатларга бүлөп бирелгән муниципаль берәмлеккә матди ресурслар һәм финанс чаралары чикләрендә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән җаваплы була.
- 9.4. Бүлек биләгән вазыйфасыннан мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу чорында Башкарма комитет җитәкчесен (вазыйфаи бурычларын үтәүгә юл куймаска) читләштерергә хокуклы. Шул ук вакытта башкарма комитет җитәкчесенә биләгән вазыйфасыннан читләштерүнең барлык вакытына акчалата түлөү саклана.

10. Контрактны үзгәртү һәм өзү. Бәхәсләрне хәл итү

10.1. Һәр як та, Менделеевск муниципаль районы Советы карары белән расланганнан соң, контрактка кушымта итеп бирелә торган өстәмә килешү белән рәсмиләштерелә торган өлеге контрактны үзгәртү (төгәлләштерү) яисә өстәү турындагы мәсьәләне икенче як алдына куярга хокуклы.

10.2. Башкарма комитет җитәкчесе белән килешү яклар килешүе буенча вакытыннан алда яисә суд тәртибендә гариза нигезендә өзелергә мөмкин:

10.2.1. Менделеевск муниципаль районы Советы яисә Башлык - җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүгә кагылышлы өлештә контракт шартларын бозуга бәйле рәвештә;

10.2.2. Татарстан Республикасы Президенты - контракт шартларын федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрән гамәлгә ашыруга кагылышлы өлештә бозуга бәйле рәвештә;

10.2.3. Башкарма комитет җитәкчесе - җирле үзидарә органнары һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары контракты шартларын бозуга бәйле рәвештә.

10.3. Якларның ризалыгын күздә тоткан очракларда контрактны вакытыннан алда өзү турындагы тәкъдим язма рәвештә икенче якка контрактны туктатуның күздә тотылган срогына кадәр ике айдан да соңга калмыйча җибәрелергә тиеш.

10.4. Яклар арасындагы бәхәсләр гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә хәл ителә.

11. Контрактның гамәлдә булу вакыты

11.1. Әлеге контракт әлеге контрактның 8.1 пункты нигезендә башкарма комитет җитәкчесенә вәкаләтләр чоры тәмамланганнан соң башкарма комитетның яңа җитәкчесе билгеләнгән тәртиптә билгеләнгәнчә һәм аның белән контракт төзелгәнчә гамәлдә була. Башкарма комитетның яңа җитәкчесе белән контракт төзелгән көннән әлеге контрактның гамәлдә булуы туктатыла һәм башкарма комитет җитәкчесегә буенча вәкаләтләр башкарма комитетның яңа җитәкчесенә күчә.

11.2. Башкарма комитет җитәкчесе белән аерым дәүләт вәкаләтләрән гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә ракт аның вәкаләтләр чоры дәвамында гамәлдә була, әмма, әгәр әлеге вәкаләтләр билгеле бер срокка ия булса, аерым дәүләт вәкаләтләрнен гамәлдә булу срогы дәвамында гамәлдә була.

11.3. Әлеге контрактның гамәлдә булуы башкарма комитет җитәкчесенә законнар һәм әлеге контрактның 8.2 пункты нигезендә вәкаләтләр вакытыннан алда туктатылган көннән (әлеге контрактның 11.1 пункты белән билгеләнгән сроктан алда) туктатыла.

12. Йомгаклау нигезләмәләре

12.1. Әлеге контракт яклар имзалаган көннән үз көченә керә.

12.2. Вәкаләтләр срогы беткәч яисә вәкаләтләр вакытыннан алда туктатылгач, башкарма комитет җитәкчесе үз эшендә булган барлык мөһерләрне, штампларны, финанс һәм башка документларны кабул итү-тапшыру акты буенча башкарма комитетның яңа билгеләнгән җитәкчесенә яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы затка сейфларның ачкычларын тапшырырга тиеш.

12.3. Контракт бер үк төрле юридик көчкә ия өч нөсхәдә төзелгән, алар: 1 нөсхә - Башкарма комитетның кадрлар хезмәтендә (башкарма комитет җитәкчесенә шәхси эшендә), 1 нөсхә - Главада, 1 нөсхә - Башкарма комитет җитәкчесендә саклана.

Якларның имзалары һәм реквизитлары:

Башкарма комитетның

Башлыгы _____ Җитәкчесе

Паспорт мәгълүматлары:

Адрес

(имза) (Ф.И.А..) (имза) (Ф.И.А.)

**Менделеевск муниципаль районы
Турай авыл җирлегендә
муниципаль хезмәт
турындагы нигезләмәгә**

2 кушымта

**Менделеевск муниципаль районында муниципаль хезмәткәрләргә аттестация
үткөрү турында нигезләмә**

1 бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Меңделеевск муниципаль районы җирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә аттестация уздыруның гомуми тәртибе белән билгеләнә.

2. Аттестация муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасы аның һөнәри эшчәнлегенә бәя бирү нигезендә туры килүен билгеләү максатларында уздырыла.

Аттестация муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруга, муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри дәрәжәсен күтәрүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә кыскартканда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә өстенлекле хокукны билгеләүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү шартларын үзгәртүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә ярдәм итәчәк.

3. Муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасында кимендә бер ел эшләгән затлар;
- 2) 60 яшькә җиткәннәр;
- 3) йөкле хатыннар;
- 4) йөклелек һәм бала табу буенча ялда яисә ялда булган, әмма өч яшькә җиткәнче, баланы карау ялында булчулар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне отпусктан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин түгел;
- 5) вакытлы хезмәт шартнамәсе (контракты) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүчеләр.

4. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер мәртәбә уздырыла.

2 бүлек. АТТЕСТАЦИЯ УЗДЫРУНЫ ОЕШТЫРУ

5. Эш бирүче вәкиле карары буенча муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү өчен җирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең түбәндәге нигезләмәләре булган хокукый акты чыгарыла:

- 1) аттестация комиссиясе төзү турында;
- 2) аттестация үткөрү графигын раслау турында;
- 3) аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәрләрнең исемлекләрен төзү турында;
- 4) аттестация комиссиясе эше өчен кирәкле документларны әзерләү турында.

6. Аттестация комиссиясе җирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең хокукый акты тарафыннан төзелә. Күрсәтелгән акт белән аттестация комиссиясе составы, аның эш сроклары һәм тәртибе билгеләнә. Аттестация комиссиясе составына яллаучы (эш бирүче) һәм (яисә) ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре буенча бүлекчәдән, аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән муниципаль хезмәткәр булган юридик (хокукый) бүлекчәдән һәм бүлекчәдән), шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персонал мәгълүматларны күрсәтмичә чакырыла торган фәнни һәм мәгариф учреждениеләре, башка оешмалар вәкилләре керә. Бәйсез экспертлар саны аттестация комиссиясе эгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү өчен аттестация комиссиясе составы вазыйфаи бурычларын үтәү дәүләт серен тәшкил итүче мәгълүматлардан файдалануга бәйле рәвештә дәүләт сере турында Россия Федерациясе законнары нигезләмәләрен исәпкә алып төзелә.

Аттестация комиссиясе составы аттестация комиссиясе кабул итә торган карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген төшереп калдырырлык итеп формалаштырыла.

Муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи бурычларының үзенчәлегенә карап, жирле үзидарә органында берничә аттестация комиссиясе төзелергә мөмкин.

7. Аттестация комиссиясе комиссия рәисе, рәис урынбасары, секретаре һәм әгъзаларынан тора. Карарлар кабул иткәндә аттестация комиссиясенең барлык әгъзалары да тигез хокукларга ия.

8. Аттестация үткөрү графигы ел саен яллаучы вәкиленең (эш бирүче) вәкиле тарафыннан раслана һәм аттестация башланырга кимендә бер ай кала һәр муниципаль хезмәткәргә житкерелә.

9. Аттестация үткөрү графигында түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) аттестация үткөрелә торган жирле үзидарә органы, бүлекчә исеме;

2) аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәрләр исемлеге;

3) аттестация үткөрү датасы, вакыты һәм урыны;

4) жирле үзидарә органының тиешле бүлекчәләре житәкчеләрен, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратын тәкъдим итү өчен җаваплы булган документларны аттестация комиссиясенә тапшыру датасы.

10. Аттестация башланырга ике атнадан да соңга калмыйча, аттестация комиссиясенә муниципаль хезмәткәрләргә аттестация чорындагы вазыйфаи бурычларының үтәләше турында турыдан-туры житәкче тарафыннан имзаланган һәм югарырак житәкче раслаган бәяләмә тапшырыла.

11. Әлеге Нигезләмәнең 10 пунктында каралган чакыртып алуда муниципаль хезмәткәр турында түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

1) фамилиясе, исеме, атасының исеме;

2) аттестация үткөрү вакытына муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы һәм шушы вазыйфага билгеләнү датасы;

3) муниципаль хезмәткәр катнашкан төп мәсьәләләр (документлар) исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәрнең һөнәри, шәхси сыйфатларына һәм һөнәри эшчәнлеге нәтижеләренә мотивлаштырылган бәя.

12. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияне башкару турында аттестация чорында вазыйфаи бурычларын үтәү хакында муниципаль хезмәткәрләргә күрсәтелгән чор өчен башкарылган йөкләмәләр һәм алар әзерләгән документлар проектлары турында муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәнлеге турында еллык хисапларда булган белешмәләр бирелә.

Аттестация буенча аттестация узган саен, аттестация комиссиясенә шулай ук муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе дә тапшырыла.

13. Аттестация башланырга кимендә биш эш көне кала муниципаль хезмәт һәм жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре буенча бүлекчәсе аттестация чоры өчен аның вазыйфаи бурычларының үтәләше турында тәкъдим ителгән бәяләмә белән танышырга тиеш. Шул ук вакытта аттестация комиссиясенә күрсәтелгән чор өчен үзенең һөнәри эшчәнлеге турында өстәмә белешмәләр, шулай ук үзенең тиешле бәяләмәсе яисә турыдан-туры житәкче фикеренә туры аңлатма язуы белән үзенең аттестация комиссиясенә тапшырырга хокукы.

3 бүлек. АТТЕСТАЦИЯНЕ УЗДЫРУ

14. Аттестация игълан ителә торган муниципаль хезмәткәрне аттестация комиссиясе утырышына чакыру белән уздырыла. Күрсәтелгән комиссия утырышына житди сәбәпләрсез яисә аны аттестацияләүдән баш тарткан очракта муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә дисциплинар җаваплылыкка тартыла, ә аттестация соңрак вакытка күчерелә.

Аттестация комиссиясе тапшырылган документларны карый, аттестацияләүче муниципаль хезмәткәрнең хәбәрләрен тыңлый, ә кирәк була калса - аның муниципаль

хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә турында турыдан-туры житекчәсе. Аттестация объектив үткөрү максатларында аттестация аттестация үткөрү өчен аттестация комиссиясе аттестация чорында үзенең һөнәри эшчәнлегенә турында аттестация комиссиясе тарафыннан бирелгән өстәмә белешмәләргә караганнан соң комиссиянең түбәндәге утырышына аттестацияне күчәргә хокукы.

15. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм шәхси сыйфатлары турында аның һөнәри эшчәнлегенә карата фикер алышу объектив һәм игелекле булырга тиеш.

Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәнлегенә аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча квалификация таләпләренә туры килүен билгеләү, аның тиешле бүлекчә (жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты) алдына куелган бурычларны хәл итүдә катнашуы, ул башкарган эшнәң катлаулылыгы, аның нәтижәлелегенә һәм нәтижәлелегенә нигезендә бәяләнә.

Шул ук вакытта муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри белемнәре һәм эш тәҗрибәсе, муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләргә үтәү, тьюлар булмау, муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән йөкләмәләр һәм хезмәт тәртибегә таләпләрен үтәү, ә башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-күрсәтмә вәкаләтләргә бирелгән муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә шулай ук оештыру сәләте исәпкә алынырга тиеш.

16. Әгәр анда әгъзаларының кимендә өчтән икесе катнашса, аттестация комиссиясе утырышы хокукы дип санала.

17. Аттестация комиссиясе карары аттестация комиссиясе утырышында катнашучы муниципаль хезмәткәр һәм аның турыдан-туры житекчәсе булмаганда, утырышта катнашучы аттестация комиссиясе әгъзаларының гади күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең тиешле биләгән вазыйфасы дип таныла.

аттестация комиссиясе әгъзасы булган муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү чорына аның шушы комиссиядәге әгъзалыгы туктатып торыла.

18. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләргә буенча аттестация комиссиясе түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

2) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына кертүгә тәкъдим ителә;

3) өстәмә һөнәри белем уңышлы алу шарты белән муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

4) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми.

19. Аттестация нәтижәләргә аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирү йомгакларын ясаганнан соң ук хәбәр ителә.

Аттестация нәтижәләргә кушымта нигезендә форма буенча төзелгән муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазенә кертелә. Аттестация кәгазе утырышта катнашкан комиссия рәисе, рәис урынбасары, секретарь һәм әгъзалары тарафыннан имзаланган.

Муниципаль хезмәткәр аттестация кәгазе белән расписка астында таныша.

аттестация узган муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе һәм аттестация чорында аның вазыйфаи бурычларын башкару турында бәяләмә муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшендә саклана.

аттестация комиссиясе секретарь комиссия утырышының беркетмәсен алып бара, анда аның карарын һәм тавыш бирү нәтижәләргә теркәп бара. Аттестация комиссиясе утырышы беркетмәсенә утырышта катнашкан комиссия рәисе, рәис урынбасары, секретарь һәм аттестация комиссиясе әгъзалары имза сала.

20. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләү материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) аны уздырганнан соң биш эш көннән дә соңга калмыйча тапшырыла.

21. Аттестация уздырганнан соң бер ай эчендә аның нәтижеләре буенча жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең хокукый акты чыгарыла яисә яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәткәрнең түбәндәгеләр булуы турындагы карары кабул ителә:

1) вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына кертелергә тиеш;

2) өстәмә һөнәри белем алу өчен жиберелә;

3) муниципаль хезмәт вазыйфасында түбәнәя.

22. Муниципаль хезмәткәр өстәмә һөнәри белем алудан яисә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчәрелдән баш тартканда, яллаучы (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итәргә һәм муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә муниципаль хезмәттән азат итәргә хокуклы.

Аттестация уздырганнан соң бер ай узгач, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү йә аны муниципаль хезмәттән әлеге аттестация нәтижеләре буенча эштән азат итү рөхсәт ителми. Муниципаль хезмәткәрнең авыруы һәм еллык түләүле ялы вакыты күрсәтелгән вакытта исәпкә алынмый.

23. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижеләренә Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӨТКӨРНЕҢ АТТЕСТАЦИЯ БИТЕ

1. Фамилиясе, исеме, атасының
исеме _____

2. Туган көне, ае, елы _____

3. һөнәри белем турында белешмәләр, гыйльми дәрәжәнең барлыгы,
галим исеме булуы

(кайчан һәм нинди уку йорты

тәмамлаган, белгечлек һәм квалификация, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем)

4. Аттестация вакытына муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы
бу вазыйфага билгеләнү датасы _____

5. Муниципаль хезмәт стажы (шул исәптән дәүләт хезмәте стажы
гражданлык хезмәте) _____

6. Гомуми хезмәт стажы _____

7. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга кыска җаваплар _____

8. аттестация комиссиясе тарафыннан әйтелгән кисәтүләр һәм тәкъдимнәр _____

9. Муниципаль хезмәткәрләргә алдагы аттестация тәкъдимнәренең
_үтәләшен кыска
бәяләү _____

(башкарылган, өлешчә башкарылган, үтәлмәгән)

10. Аттестация комиссиясе карары _____
(муниципаль хезмәт

биләгән вазыйфага туры килә

биләгән вазыйфага туры килә һәм билгеләнгән тәртиптә

муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервы исемлегенә
кертелергә тәкъдим ителә

һөнәри яңадан әзерлек уңышлы узган очракта

муниципаль хезмәт вазыйфасы урынына туры килә

яки квалификация күтөрү; билэгән вазыйфага (муниципаль хезмэт)

туры килми

11. Аттестация комиссиясең составы _____

Утырышта аттестация комиссиясең _____ әгъзалары катнашты.

Тавышлар саны

12. Искөрмә

аттестация комиссиясе

рәйсе _____

(имза)

(имзаның аңлатмасы)

аттестация комиссиясе

сәркатибе _____

(имза)

(имзаның аңлатмасы)

аттестация комиссиясе

сәркатибе _____

(имза)

(имзаның аңлатмасы)

аттестация комиссиясе

әгъзалары _____

(имза)

(имзаның аңлатмасы)

Аттестация үткөрү датасы _____

Аттестация бите белән танышты _____

(муниципаль

хезмәткәрнең имзасы, дата)

Мөһер урыны

Енабердино авыл жирлегендө
муниципаль хезмэт турында
нигезлэмөгө кушымта

Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләүгә муниципаль хезмэт стажы

Тиешле еллар эшлэгән өчен пенсия билгеләү елы	Тиешле ел эшлэгән өчен пенсия билгеләү стажы
2017	15 ел 6 ай
2018	16 ел
2019	16 ел 6 ай
2020	17 ел
2021	17 ел 6 ай
2022	18 ел
2023	18 ел 6 ай
2024	19 ел
2025	19 ел 6 ай
2026 һәм аннан соңгы еллар	20 ел